

SARS e itlama ho eketsa tshebediso ya *data* ho ntlafatsa tshebetso ya tsa kgwebisano

Tshwane, 26 Pherekong 2022 – Khomishinara wa Ditshebeletso tsa Lekgetho tsa Afrika Borwa (SARS), Mong. Edward Kieswetter, o itlamme hore karolo ya SARS ya Bolaodi ba Meedi e tla ntlafatsa mekutu ya ho tlisa diphetoho tshebedisong ya *data* ka sepheo sa ho bebofatsa kgwebisano, pokello ya lekgetho le ho ntlafatsa boikobelo ka bahwebi ba tlising le ho romella dithoto ho phatlalla le madiboho a Afrika Borwa.

Nakong eo a neg a tshetleha puo ketsahalong ya Letsatsi la Matjhaba la Bolaodi ba Meedi le ketekwang ka la 26 Pherekong selemo ka seng, Mong. Edward Kieswetter o tlatsitse ka hore diphetoho tsa dijithale mmoho le tshebediso e eketsehileng ya *data* le tsona di bohlokwa ho lwantshana le botshopodi bo ntseng bo ja setsi ba maqulwana a bonokwane bo hlophisitsweng mmoho le ho laola mothamo o ntseng o hola le ho rarahana lepatlelong lena la kgwebisano ya matjhaba.

Khomishenara o tlalehile hore Lenaneo lena la ho Ntjhafatswa ha tsa Bolaodi ba Meedi, le sebedisang diphetoho tsa dijithale mmoho le tshebediso ya *data*, le bakile hore ho be le ntlafalo tshebetsong ya ditaba mme ho bile le ho kena dipakeng ha 22% ka Tshitwe 2021; ho kena dipakeng ha ba sebetsang ka pele, ka kakaretso ho theohile ka dihora tse 109 ka Tlhakubele 2020 ho isa ho dihora tse 38 ka Tshitwe 2021, mme sena se fokoditse sekgahla sa kemiso ya Basebetsi ba Tjhaetsweng Monwana ka 86% mme sena sa etsa hore ho baballwe ditjeo le nako.

“Re ntlafaditse ho kena dipakeng ha rona ho tse ka bakang kotsi ka ho fokisa le ho thibela kgwebisano e seng molaong, ka kakaretso ya sekgahla sa 54% mafelong a Tshitwe 2021, mme sena se bakile hore ho be le pokello ya lekgetho la tlatsetso la R2-billion.

“Haesale ho tloha ka Tshitwe 2021, Bolaodi ba Meedi ba SARS bo phetaphetile boleng ba dikgapo papisong le ngwahola ho tloha ho R1.5-billion ho isa ho R3.5-billion, ho akareditswe le dithethefatsi tse fetolang semelo, diaparo le masela.”

Khomishenara ya SARS o boletse hore merero e meng e mengata e thehilweng hodima tshebediso e eketsehileng ya *data* le ho atolosa tikoloho ya mokgwatshebetso wa *data*, e ntse e tswela pele hantle jwalo ka karolo ya se bitswang 'SMART border concept' e leng ho ntlafatsa tshebetso ya sekwalekwale ya madiboho.

“Ha jwale re ntse re leka mokgwatshebetso wa ho tseba dinomoro polata tsa dipalangwang mane Beit Bridge ka thuso ya bakgathatema ba bohlokwa ba kang *Freight Association and Technical Services Providers Association*. Ke dikopo tse fetang 99% tsa diteraka tse seng di tlalehwa ka mokgwa wa elektronike ho SARS pele di fihla ledibohong, mme sena se akaretsa dintlha tsa ngodiso tsa diteraka tsena.”

Khomishenara o boletse hore ka sepheo sa ho atolosa maiteko a nnete a tlang ho tswela bahwebi molemo le ho ntlafatsa boikobelo, ho se ho phethahaditswe mokgwatshebetso o bitswang 'Single Window platform' ka tshebedisano le Transnet. Mokgwa ona o tla dumella dijari tsa lewatleng ho kenya ditlaleho tsa tsona hang feela ho ditheo tsena ka bobedi ba tsona ka sepheo sa ho ntlafatsa tshebetso.

Ho phethahatswa ha sena ka tshebedisano le Transnet ho tla latelwa ke se bitswang 'National Single Window' ho kgontsha bahwebi ho fana ka ditokomane tsohle tsa bona tsa ho tshela madiboho ntlheng e le nngwe feela ya mmuso mme sena se dumelle ditheo tsa madibohong ho boha, ho emisa le ho ho tshwara dithoto ebang ho na le dipelaelo tse mabapi le tsa temothuo, bophelo bo botle le polokeho.

“Projeke e nngwe e mabapi le ho lwantshana le phallo e seng molaong ya ditjhelete, e kopanya *data* e tswang ho SARS, dibanka tsa kgwebo le ya Banka ya Risefe ya Afrika Borwa,” ho rialo Mong. Kieswetter.

O boletse hore SARS e se e qadile ka leeto la yona la sekwalekwale le ho ananela tlwaelo ya ho sebedisa theknoloji ho ithuta tse ngata jwalo ka karolo ya DNA ya yona. Le ha ho le jwalo, SARS e tla hloka bolekane bo thehilweng hodima ho hlompšana, ho tshepana le boikitlaetso ba ho sebeletsa tse tlang ho tswela setjhaba molemo.

Ho fumana lesedi le fetang lena, ikopanye le SarsMedia@sars.gov.za